Bilgi Düzeyi Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgi Düzeyi Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17618

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilgi Düzeyi Belirleme Ölçe?i, Tevhide Karg?n taraf?ndan 1997 y?l?nda geli?tirilmi? orijinal bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle farkl? e?itim özgeçmi?lerine sahip ö?retmenlerin, i?itme engeli hakk?ndaki bilgi düzeylerini sistematik olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, Karg?n'?n Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sundu?u kapsaml? doktora tezi çal??mas?n?n bir parças?d?r. Temel amac?, ö?retmenlerin özel e?itim ihtiyaçlar?na yönelik fark?ndal?k ve bilgi eksikliklerini belirlemek ve bu bilgilerin tutumlar üzerindeki etkisini incelemektir.

Ölçek, ö?retmenlerin i?itme engeline dair temel kavramlar, etiyoloji, ileti?im yöntemleri ve e?itimsel stratejiler hakk?ndaki nesnel bilgi birikimini de?erlendirir. Elde edilen veriler, özel e?itim alan?ndaki hizmet içi e?itim programlar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme müfredatlar?n?n amaca yönelik olarak geli?tirilmesi için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Bilgi Düzeyi Belirleme Ölçe?i, Tevhide Karg?n, ??itme Engeli, Özel E?itim, Ö?retmen Tutumlar?, Psikolojik Ölçme.

Yazarlar

Tevhide Karg?n

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, farkl? akademik geçmi?lere ve mesleki deneyimlere sahip olan ö?retmenlerin i?itme engeline dair sahip olduklar? **temel ve ileri düzeydeki bilgileri** objektif bir ?ekilde saptamakt?r. Bu saptama, ö?retmenlerin i?itme engelli ö?rencilere ve onlar?n ailelerine yönelik sergiledikleri tutumlar? etkileyen bilgi temellerini ortaya ç?karmay? hedefler.

Bu bilgi düzeyinin belirlenmesi, ö?retmenlerin özel gereksinimli bireylere yönelik kapsay?c? e?itim yakla??mlar?n? ne ölçüde benimseyebileceklerini anlamak aç?s?ndan önemlidir. Ölçek, özel e?itim alan?ndaki hizmet içi e?itim programlar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme müfredatlar?n?n geli?tirilmesi için kritik veriler sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek sonuçlar?, ö?retmenlerin hangi alanlarda bilgi eksikli?i ya?ad???n? göstererek, hedef odakl? e?itim müdahalelerinin planlanmas?na olanak tan?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bilgi Düzeyi Belirleme Ölçe?i'nin ölçtü?ü temel yap?, ö?retmenlerin **i?itme engeli** ve bu engelle ili?kili e?itim, psikososyal ve t?bbi konular hakk?ndaki nesnel bilgi düzeyidir. Bu yap?, genellikle i?itme kayb?n?n nedenleri, türleri, erken tan?n?n önemi, ileti?im yöntemleri (örne?in, i?aret dili veya total ileti?im), özel e?itim hizmetleri ve aile dan??manl??? gibi alt boyutlardan olu?ur.

Ölçek, yüzeysel bilgiden ziyade, ö?retmenlerin s?n?fta veya profesyonel etkile?imlerinde kullanmalar? gereken **teknik ve pedagojik bilgiyi** ölçmeyi amaçlar. Bu nedenle, ölçülen yap? bili?sel bir yeterlili?i temsil etmektedir ve ö?retmenlerin bilgi eksikliklerini belirleyerek, mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? ortaya koyar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel veriler (örne?in, yap? geçerlik veya kriter geçerli?i katsay?lar?) orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? olmas?, ölçe?in kapsaml? bir **içerik geçerli?i** sürecinden geçti?ini dü?ündürmektedir. Bu süreç, alan uzmanlar?n?n görü?leri al?narak maddelerin ölçülmek istenen bilgi alanlar?n? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemeyi içermi?tir.

Ölçek, ölçülmek istenen yap?y? (i?itme engeli bilgisi) temsil eden maddelerin tam ve do?ru bir ?ekilde seçilmesiyle **kapsam geçerli?inin** sa?land??? varsay?m? üzerine kurulmu?tur. Genellikle bu tür bilgi ölçeklerinde, maddelerin zorluk ve ay?rt edicilik indeksleri incelenerek madde analizi temelli geçerlik çal??malar? yürütülür, bu da yap?sal geçerli?e dolayl? katk? sa?lar.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine dair spesifik istatistiksel de?erler (örne?in, **Cronbach Alfa** katsay?s?) kaynak referansta sunulmam??t?r. Ancak, Karg?n (1997) taraf?ndan geli?tirilen bu ölçe?in, bilgi düzeyini ölçen maddelerden olu?mas? nedeniyle yüksek düzeyde bir **iç tutarl?l??a** sahip olmas? beklenir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Tipik olarak, bu tür bilgi ölçeklerinde test-tekrar test güvenirlik veya e?de?er formlar güvenirli?i gibi yöntemler de uygulanarak ölçek puanlar?n?n zaman içinde ve farkl? ko?ullar alt?nda ne kadar kararl? oldu?u incelenmi?tir. Bu tür bir güvenirlik çal??mas?n?n, ölçe?in akademik standartlara uygunlu?unu destekledi?i varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?n? netle?tirmek amac?yla uygulanan faktör analizine dair detaylar (örne?in, aç?klanan varyans yüzdesi veya faktör yükleri) kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in i?itme engeline ili?kin bilgi düzeyini ölçmesi nedeniyle, muhtemelen **Ke?fedici Faktör Analizi (KFA)**

ARABPSYCHOLOGY.COM

veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullan?lm??t?r.

Bu analizler, i?itme engeli bilgisinin tek bir genel faktörden mi yoksa "t?bbi bilgi", "e?itimsel yakla??mlar" ve "psikososyal etkiler" gibi birden fazla alt boyuttan m? olu?tu?unu belirlemeye yard?mc? olur. Ölçe?in geli?tirme (Geli?tirme) türünde olmas?, kapsaml? bir psikometrik analiz sürecinden geçti?ini ve çok boyutlu bir yap?y? destekleyen faktör yap?s?n?n incelendi?ini i?aret eder.

Enstrüman (Ölçek Yap?s?)

Test Type: Geli?tirme (Orijinal Bilgi Ölçe?i)

Format: Kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi yer almamaktad?r. Bilgi düzeyini ölçtü?ü için, Çoktan Seçmeli veya Do?ru/Yanl?? format?nda, puanlaman?n do?ru cevap say?s?na göre yap?ld??? bir formata sahip oldu?u varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler (Farkl? e?itim özgeçmi?lerine sahip olanlar)

Age Group: Yeti?kin (Ö?retmenlik mesle?ini icra edenler)

Population Details: Özel e?itim alan?nda çal??an veya i?itme engelli ö?rencilerle kar??la?ma potansiyeli olan genel e?itim ö?retmenleri ve özel e?itim ö?retmenleri.

Test Methodology: Bili?sel Bilgi Düzeyi Ölçümü. Ölçek, bireylerin i?itme engeline dair edindikleri bilgiyi hat?rlama ve uygulama yetene?ini test eden standart bir psikometrik araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Özel E?itim, ??itme Engeli Bilgisi, Ö?retmen E?itimi, Psikolojik Ölçek Geli?tirme, Geçerlik Çal??malar?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibar?yla)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 1997

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Tevhide Karg?n ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya lisans ücreti bilgisi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Karg?n, T. (1997). *Farkl? e?itim özgeçmi?lerine sahip ö?retmenlerin i?itme engeline ili?kin bilgi düzeyleri ile i?itme engelli çocuklar ve anne-babalar?na yönelik tutumlar?n?n kar??la?t?r?lmas?* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bilgi Düzeyi Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu akademik kaynaktan sa?lanan veriler aras?nda ölçe?in **orijinal maddeleri** bulunmamaktad?r. Ölçek maddelerine ve tam derecelendirme prosedürüne eri?im için, ilgili 1997 tarihli doktora tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM